

Viz Ujság

3 évf. - 268 szám | független politikai napilap

SALONTA, 1936.
november 17

kedd

Előfizetési árak: Helyben 1 hónap 25 Lei, vidékre:
36 Lei. -- EGYES SZÁM ÁRA: 1 LEU

Felelős szerkesztő: GÁAL SÁNDOR

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
SALONTA PIATA UNIRU No 13

A megkopasztott Salonta...

A dúsgazdag Salonta az árverések után úgy áll, mint november közepén a lombhullasztó őszben a megkopasztott fa. Mindenét elvesztette. Semmije nincs.

Még szerencse, hogy július 24-én összefogott a salontai adófizető polgárság és nem engedte, hogy 3 és fél millió leiért elvegyék a 10 millió leiért vásárolt Kustyánt és a 4 négy millió leiért vásárolt városi malmot... És sikerült is szombaton 6 millió 8 ezer 50 leire felverni az árakat. Nem nagy művészet kellett egy gazdagon felszerelt malmot és 1024 hold mintagazdaságot 6 millió 8 ezer 50 leiért eladni. Mégis: Megérdemli az összefogó munka az elismerés zászlóját. Ha ősbetett kezekkel nézi a salontai adófizető polgárság a július 24-én megtartott árverést, ma: a százszázalékos pótdadó és az újonnan bevezetett advalórem taxa sem lett volna elegendő a város költségvetésének fedezésére. Legalább egy tanácsi határozattal a város vezetőségének köszönetet kell szavaznia annak az összefogott különböző társadalmi osztálynak, amely egységes erővel cselekedett.

Az utóárverés ugyanis mentési munkát volt. Az anyagi hinárból akart menteni — valamit. Csak annyit, hogy azért a 7 millióért, amelyet 1933-ban a Suciu főle ideiglenes tanács felvett, ne kelljen mindent — mindent odaadni. Elég a malom és a Kustyán érte. Elvégre abból a 7 millióból vajmi kevés fordítottatott közadókra. A szombati árverés eredménye ki egyenlítő a Postatakarék Pénztár kövelését.

Körülbelül 25 millió leibe került Salonta városának az 1933-ban felvett kölcsön.

De kifizették.

Egy rövid pillanatra, — ha nem gondolkozunk a dolog lényegén — örülnünk is lehet. Megszabadultunk legkimélettenebb hitelezőinktől. Csak a szabadulás ára fogyasztja meg pillanatig tartó mosolyunkat, amikor feltesszük azt a feleletre váró nagy

kérdést: Érdemes volt-e — 3 évvel később 20 millió leiért érő vagyont feláldoznia érte, nem beszélve a közbe fizetett 2 millió lei kamatról és a kölcsön felvétel kiadásairól.

Végeredményében a osztorítottok tartott önkéntes árverésen és a szombati hivatalos kényszerárverésen idegen tulajdonba ment át a város legértékesebb ingatlana és jóformán nem maradt semmi, ami értéket jelentene. Elvégre sem a kaszárnya, sem a városháza, sem az erdő, sem a Redut nem olyan effektív tulajdon, amely értékesíthető lenne, vagy a befektetett tőke arányában kamatot hozna.

Most, hogy megkopasztva áll Salonta városa, mint a lombhullasztó őszben a népkerti fa: Most — mi lesz?

A város vezetőségének véleménye szerint a költségvetés kiadási tételeit nem fedezi a pótdadó nélküli városi taxa... és ott van még legalább 8 millió lei, amellyel Salonta városa még mindig tartozik. Miből fizeti ezt ki a város vezetősége? — amikor már nincs mit eladnia? A legelő vételára még nincs kifizetve, az államkincstár pedig egyre sürgeti. A tisztviselők 5 hónap óta nem kaptak fizetést, a Nyugdíjpénztár körülbelül 3 millió

leiért türelmetlenkedik.

— Mi lesz? Mit ad el még a város? ... és ha mindent kifizet, a városi adó és a város egyéb bevételi forrása fedezni fogja-e a város adminisztrációs költségeit és egyéb kiadásait? — ez most az égető nagy kérdés.

A város vezetőségének mindent el kell követni a város költségvetésének csökkentésére. Elárverezték a Kustyánt, nincs több ezer holdas mintagazdaság, ... elárverezték a város javait, tehát nem kell Salonta városának városi javak ellenőrzője, nincs szükség városi inspektorra. A körülmény kötelez. Viszmajor történt. Nem személyeskedünk. Azenban a város vagyonára, — jobban mondva, saját bőrünkre — vigyázni akarunk.

Reméljük, újabb kölcsön felvételére beláthatatlan időközön belül nem gondolhat a város vezetősége. Sem önkéntes, sem kényszer árverésen nincs többé mit eladni. Még a megüresedett, vagy megüresendő állásokat sem kellene betölteni. Takarékoskodni kell! Legalább most, amikor már költsékezni úgy sem lehet.

Elvégre az adófizető polgárság mindig nem hozhatja helyre, amit a város vezetősége elront.

Reményi Sándor.

8 milliónál több ember áll fegyverben

Genéből jelentik: Most jelent meg az 1936/37. évi katonai évkönyv, melynek adatai szerint jelenleg az egész világon nyolc millió és kétszáz ezer ember áll fegyverben. Ebből 545 ezer a hadiflottánál szolgál. Az állandó

katonaság az elmúlt öt esztendő óta tekintve, egymillió hatszáz ezerrel növekedett. Az érdekes statisztika szerint világháború idején hétmillió hatszáz ezer ember állt fegyverben.

A vállalati fiókokat nem lehet külön megadóztatni

Egy adott esetből kifolyólag a bucaresti ítélőtábla kimondta, hogy valamely cég fióküzletet nem lehet külön megadóztatni, mert akkor külön könyvelést is kellene vezetnie és kü-

lön mérleget készítenie. Az indoklás szerint a kereskedelmi vállalatokat csak működésük főhelyén lehet megadóztatni a fiókok után is.

Női és gyerek hócipők óriási választékban

Női és férfi kötöttárúk, kötött kesztyűk, borkesztyűk, selyem barisnyák garancia mellett, férfi kalapok, ingek, nyakkendők, sálak, divatgombok gyapjú kötött blúz, retikül, BŐR GYEREK CIPŐ óriási választékban.

Kovács Lajos divatáruüzlete (Fenyvesi Gyógyszertár mellett) **Férfi gummi-bakkancs 220 lei.**

Minden vállalat román nyelven köteles vezetni a könyvet

A nemzeti munka védelméről szóló törvény 4. szakasza úgy rendelkezik, hogy minden vállalat köteles könyvei közül a naplót, a főkönyvet és a leltárt románul vezetni, hogy ezen a módon megkönnyítse a kereskedelmi miniszter közvegeinek ellenőrző munkáját. A kereskedelmi miniszter úgy véli, hogy miután több mint két év eltelt a rendelkezés életbeléptetése óta, a vállalatoknak

elég idejük volt a román könyvelésre való áttéréséhez s ezért megkezdte az ország egész területén az ellenőrzést. A vállalatokat miniszteri ellenőrök keresik fel, akik megállapítják, hogy a cégek eleget tettek-e a törvény rendelkezéseinek s ahol mulasztást állapítanak meg, kihágási jegyzőkönyvet vesznek fel.

Ujdonság! Csak 5 napig!

Megnyílt Salontán, a Nagy Gyula féle palotában a

konyhaművészeti kiállítás!

A londoni uccán

néhány héttel ezelőtt a rendőrök nagy ámulására egy ur jelent meg, aki nyitott könyvet olvasva majdnem a gépkocsi alá került. Mikor a közlekedési rendőr kivette rá a bírságot, az ur bocsánatot kért, kifizette a félfontot és néhány perccel utóbb már más-hol követte el ugyanazt a bűnt. Az egészben az az érdekes, hogy az esetek éjszaka történtek és a könyv, melyet az ur olvasott, renek sugárzással tündökölt, mintha csak ki lenne világítva. Így jötték rá, hogy a londoni uccán megjelent a világító könyv, a legújabb találmány, melynek lényege az, hogy a nyomdában a betű-festéket foszforos anyaggal keverték, úgyhogy a betűk a könyvben halványkék fényben tündökölnének. Az illető embert a harmadik „bűncselekménye” után letartóztatták és végeredményben közel husz fontot kellett fizetnie. De másnap már egész London tele volt világító könyvekkel. Az ur ember személyazonosságának megállapításánál kiderült, hogy az illető egy nagy könyvkiadó cég ügynöke, aki ilyen módon csinált reklámot a találmánynak.

Balesetvédelmi útmutató

Bakay, Darányi és Gerlóczy egyetemi tanárok előszavával írta Dr. Weiss Emil főorvos. A kitűnő kézikönyv „A házakban és lakásokban, valamint a hivatalokban, intézetekben, irodákban és üzemekben előforduló balesetek elhárítására” vonatkozó részletes és szakszerű balesetvédelmi útmutatót foglal magában. Minden benne van, minden esetre vonatkozólag és mindenféle veszély, baleset, mérgezés, égés, sebesülés, stb. összes eseteire. A 160 lapos, nagyon jó kiállítású könyv most árszállításban 33 lei, minden könyvkereskedésben, vagy Lepagenál Cluj. Kérje „Az Egészség Könyvtára” sorozat jegyzékét.

Terjessze az „Az Újság”-ot

1 kg. nagyszemű gesztenye 18 lei

1 kg. méz 40 lei.

Valódi bánáti dupla-grizes liszt, rétesnek való érkezett

Reich Béla Fia céghez (volt szövetkezet)

Legkésőbb november 30-ig ki kell cserélni a munkakönyveket és iparigazolványokat

Az oradeai munkakamara közölni teszi, hogy egy munkaügyi miniszteri rendelet értelmében a munkaügyi felügyelők november 30-a után büntető jegyzőkönyvet vesznek fel az alábbi esetekben:

(a olyan személyek elen, akik valamely mesterséget űznek, anélkül, hogy munkakönyvüket (segédkönyvüket) kicserélték volna.

b.) azon vállalatok ellen, amelyek munkásokat és mestereket alkalmaznak és nem kérték iparigazolványuk kicserélését.

A büntetések 1000—10.000 lei között mozognak. Mindenkinek érdeke tehát, hogy okmányait legkésőbb november 30-ig benyújtsa a munkakamaránál.

Hitler utóda és Németország miniszterelnöke lesz Göring

Berlinből jelentik: Német politikai körökben egyre erősebben terjed a hír, hogy Hitler vezér és kancellár hamarosan

Németország miniszterelnökévé nevezi ki Göring porosz miniszterelnököt.

Ezzel a kinevezéssel Göring Németország leghatalmasabb embere lesz Hitler után, hiszen a négy éves terv végrehajtásának diktátora és a német légügyek legfelsőbb vezetője marad az újabb kinevezés után is.

Beszélnék Berlinben még arról is, hogy

Göring kinevezésével megoldják a harmadik birodalomban az utódlás rendkívül kényes és nagy horderejű kérdését is.

Mivel Göring lesz Hitler után a legnagyobb hatalom, természetesen ő fogja helyettesíteni és minden ténykedésében szükség esetén pótolja.

Az Iparos Dalegylet férfi kara ma este fél 9 órakor próbát tart. KARNAGY.

Kéménytűz Salontán

Tegnap este 11 óra körül Baroa Mihály kedükészítő Vaida Voevod ucca 15 számú házában kéménytűz keletkezett.

Érdekes, a toronyőr most sem vette észre a tüzet és a tűzoltóság csak akkor jött ki, amikor azt Vaida Voevod uccáról jelentették.

jelentették.

A kivenult tűzoltóságnak rövid idő alatt sikerült a tüzet eloltani, amely szerencsére semmi kárt nem okozott, mert csak a kémény körül felhalmozott gyúlékony értéktelen anyag égett.

Skarlátjárvány miatt bezárták a leánygimnázium I. osztályát

Városunkban még mindig szaporodik a skarlátmegbetegedettek száma, az egészségügyi hivatal mindent megteszt a járvány leküzdése érdekében.

Értesülésünk szerint szombaton a leánygimnázium I. osztályát kellett bezárni éppen a skarlátmegbetegedés miatt.

Véres szerelmi dráma Belgrádban

Belgrádból jelentik: Véres féltékenységi dráma játszódott tegnap le Belgrádban, a Mihály fejedelem téren. Tragédia áldozata gróf Orsics Artur 6 éves horvát mánás, aki együtt egy Raab Mária nevű osztrák nő

vel, aki féltékenységeben késsel támadt Orsics grófra, akinek először elmeszette a nyakát, majd pedig mellbe szúrta. A gróf rövid időn belül hiszenvedett.

Ki lesz a taxafelebbezési bizottság elnöke?

Megírtuk, hogy a taxafelebbezési bizottság már megalakult, melynek elnöke Moisil járásbíró lesz.

Ma a salontai járásbírósa érte-

sítette a várost, hogy Moisil járásbíró helyett Gulea vezelőjárásbíró delegálja a taxafelebbezési bizottság elnökévé.

Nyolc spanyol

250 ezer dollárt harácsol össze Amerikában

Londonból jelentik: Az Egyesült Államokból érkező újságok oldalakat kitöltő cikkekben foglalkoznak nyolc spanyol kereskedő válságával. A spanyolok, élükön egy Murillo nevű kereskedővel, a madridi kormány megbízottainak adták ki magukat és kijelentést indítva, alig két hónap leforgása

alatt több mint 250.000 dollárt (kb. 50 millió lei) szedtek össze a hiszékenyekről. Időközben azonban az Egyesült Államokba érkezett egy másik spanyol társaság, amelyet valóban a madridi kormány küldött. Ennek tagjai feljelentést adtak be a kereskedők ellen, akiket csakhamar le is tartóztattak.

A férj adóhátralékát a feleség ingatlanára nem lehet bekebelezni

Ismeretes, hogy a város Körösi Mihály 250 ezer leies adóhátralékát Körösi Mihályné ingatlanára kebelezte be.

Körösiné a bekebelezés törlése ellen az Oradeai törvényszékhez fordult, aki el is rendelte a bekebelezés törlését azzal a megindok-

dokolással, hogy a férj adóhátralékáért a feleség nem felelős.

A város a törvényszék határozatát megfellebbezte. A tábla január 22-én tárgyalja ezt az igen érdekes ügyet.

Ingyen fát kapnak a hadirokkantak, de nincs köszönet benne

A prefektúra ma közölte Salonta városával, hogy a 80—100 százalékos hadirokkantak

háromméter hasábfát, vagy két esomó galyfát ingyen kapnak a tincái, vagy a beiusi

Ma, hétfőn este 9-kor közkevé-
natra az Urániában

Dr Socrates

Jzgalmas bűnügyi film

erdőhivatalnál, a 80 százalékon aluli hadirokkantak 50 százalékos árban.

A baj csak ott van, hogy a fuvar többbe kerül Tincaról, vagy Beiusról, mint a fa értéke.

Mi újság a városházán?

A Nyugdíjpénztár ma leiratot intézett Salonta városához, amelyben egyik nyugdíjba vonuló tisztviselőnek kezelő orvosának véleményezését kéri.

A jövőben az állampolgársági névjegyzék tévedéseit nem lehet módosítani, hanem a tévedéseket kúton személyazonossági adatokkal kell igazolni.

A legújabb rendelet szerint a külföldi állampolgárokat tilos alkalmazni.

Borbélyüzletet nyitottam,

hol mindennemű női és férfi
szakmunkát vállalok.

Szíves pártfogást kér:
Kozma Ferenc
Str. Brătianu 5. sz.

Egy hét a város életéből

Statisztika XI. 9—XI. 15.

Született: Bajó Irén, Ilona. Mágori Erzsébet. Kenéz halvaszületett leány. Pap Ilona. Csete Sándor. Barna Mária. Pap Jolán. Bálint György. Farkas András. Csontos Juliánna. Balogh Erzsébet.

Házasságot kötöttek: Bagosi Sándor (özv.) — Bereczki Juliánna. Mate Sándor — Molnár Margit. Bagosi Imre — R. Szabó Juliánna. Tóth Zsigmond, Sándor (Oradea) — Papp Ilona.

Elhaltak: Özv. Kovács Lászlóné szül. Kenéz Erzsébet 77 éves. Orbán Bálintné szül. Ladányi Juliánna 48 éves.

Libamáját

legmagasabb napi áron
veszek

Özv. Grosz Dozsóné

Piața Unirii 10.

Eladó tiszta téglából épült ház,

3x4 szobás lakással, mellékhelyiségekkel,
istállóval, nagy telekkel,

jutányos árban.

Str. Horia 38. Sternberg

Kérem azt a hölgyet, aki özv. Fedor Ignácétól Oradeán X. 31-én a déli órában átvett egy csomagot, hogy azt szíveskedjék mielőbb a Kovács féle rófos üzletbe leadni.

HUMOR

Nehéz Eset

— De az én lányomnak nincs ám hozománya.

— Nem baj, vezérigazgató ur, elveszem én úgy is a leányt.

— Hogy képzeli azt? Csak nem gondolja, hogy olyan senkihez adom a lányomat, aki szegény lányt vesz feleségül?

Gyerekszáj

— Pistike, te miért nem akarsz megcsókolni Aranka nénit?

— Nem merem, mert tegnap apuka is meg akarta csókolni, de a néni felpofozta.

Jancsi, az igazságos

— Beszéltem a tanítóddal és megtudtam, hogy az osztályban már nem te vagy az első tanuló.

— Igen, kérlek, mert az mégsem lehet, hogy mindig ugyanannak a szülőnek legyen öröme.

Biztos halál

— Befejeztem új ötfelvonásos drámám első négy felvonását és most még csak azt nem tudom, hogy a darab végén hogyan pusztítsam el a hőst.

— Olvastasd el vele az első négy felvonást.

Óvatos férj

— Mondd, az urad sohasem veszi észre, hogy megeseled?

— Nem, mert amikor az egyikre gyanakszik én már rég a másiknál tartok.

Vegetáriánus

— Mi az te vegetáriánus lettél?

— Igen. Először, mert a barátom zöld-ségzletet nyitott, másodszor, mert a mérszártnál nincs már hitelem.

Az előljáróság

felhívja a szőlőtulajdonosokat és bérleket, hogy az ideai bortermést november 20 ig okvetlenül jelentsék be a városbáza emelet 14. sz. szobájában. Bejelentendő:

1. A szőlőterület.
 2. A magántermő szőlő száma.
 3. Az új bor mennyisége.
 4. Az előző évekből maradt bor mennyisége.
 5. Az eladott, vagy vett bor mennyisége.
 6. A 18 éven felüli családtagok száma.
- A múlt évi borbejelentési igazolvány felmutatása nagyban megkönnyíti a bejelentés elkészítését.

Rádióműsor

Hétfő, november 16.

Bucuresti. 18:15 Lemezek. 19:15 Rádiózenekar. 21:10 Vendégnégyes. 22:05 Ének. 22:45 Dinu-zenekar.

Budapest. 1:05 Zenekar. 5:15 Diákféltő. 6:30 Gordonka. 6:30 Munkásféltő. 7:00 Cigányzene. 8:15 Tánczenekar énekkel. 9:15 Hangverseny. 11:20 Tánclemezek.

Kedd, november 17.

Bucuresti. 18:15 Lemezek. 20:15 Zongora. 20:55 Ének. 21:30 Hangverseny. 23:20 Szórakoztató lemezek.

Budapest. 1:05 Cigányzene. 2:30 Szalonzene. 5:10 Asszonyok tanácsadója. 6:30 Ének. 7:00 Közvetítés Szegedről. 7:50 Hanglemezek. 9:00 Hangjáték. 10:35 Cigányzene. 12:00 Magyar vendégnégyes.

SPORT

Győzelemmel zárult a salontai piros-feketéknek az őszi bajnoki szezon

Tőrekvés-PTT 5:1 (2:1)

Tegnap játszotta utolsó bajnoki mérkőzését a Tőrekvés és azt biztosan meg is nyerte. A mérkőzés vontatottan, bizonytalanul indult és úgy látszott, hogy a PTT tudja magát tartani már annál is inkább, mert a vezető gólt is ők szerzik — igaz, hogy Szegedi Öngőljá révén — azonban a Tőrekvés különösen a második felidőben lehangosult a postásokat és ez újabb győzelmével megint elfoglalta a vezető helyet — megérdemelten — a tabellán. Az egyenlítő gólt Patócs II. lövi, azután a kitűnő csatár megsérül és kiáll. Most látszik meg igazán, hogy a Tőrekvés csatársora Patócs II. nélkül milyen bizonytalan játékot mutat. A napokon keresztül beharangozott Bakonyi jobbszélsőt sehosem láttuk, helyette Nes játszott, azonban ő sem kifizető játékos még. Az eredmény eddig 1:1 a sebesülés is ennyi, mert a PTT-hől is megsérül most egy játékos. A 37. p. Patócs II. beáll és azonnal élénkséget visz a játékba úgy, hogy Patócs I. elé kerül a labda aki ritka potyagóllal vezetéshez juttatja csapatát.

Ezen a gólon Balázs csodálkozik a legjobban, hogy hálába ment.

Szünet után a Tőrekvés kemolyan támad. A 10. p. Balogh megsérül és kiáll. A 20. p. Patócs II. 3:1-re emeli az eredményt, míg a 27. p. ugyancsak ő eredményes. A PTT kapusa még a legrosszabb kapust is elhagyja lehetetlen rossz védéseivel, majd egy riktó 11-es a PTT ellen, azonban Rác bíró nem lát jól és így nem ítéli meg azt. A 33. p. Mocsári beállítja a végeredményt. Továbbra is nyomozó Tőrekvés főlény, azonban az eredmény már nem változik. A Tőrekvésből jók voltak: Balogh, Cséte, Onucz és Patócs II.

Rác bíró bizonytalanul vezete a mérkőzést.

A Tőrekvés e mérkőzéssel befejezte őszi bajnoki mérkőzéseit és a vezető helyet ismét elfoglalta. Reméljük, hogy a derék piros-feketék a tavasszal is megállják helyüket és tavaszi bajnoki forduló egy értékes kerület bajnokságot hoz.

FIGYELEM!

Iskolatáska, aktatáska és mindenféle iskolai szerek

olcsó beszerzési forrása SZÉKELY könyvkereskedés

Minden vásárló szép ajándékot kap!

Iskolai füzetek mélyen leszállított áron kaphatók

Sporteredmények

Crisana—Gloria 1:1

Ripensia—CAO 3:1

Victoria—Unirea-Tricolor 6:1

Universitatea—Chinezul 6:1

AMTE—Juventus 0:0

Venus—CFR 1:1

Iad. Tesztula—Tőrekvés 6:1

Németország—Olaszország 2:2

Páris válogatott—Budapest válogatott 2:1

Nemzeti—Újpest 3:2

Phobusz—Kispest 3:2

Boeska—Budafok 6:0

III. Kerület—Er-Se 2:0

Haladás—Elektromos 6:0

Szvetterek,

Női és férfi divatkalapok, Tetra gyermek kelengyék, bőr retikül különlegességek, bőrkesztyű újdonságok, selyem harisnyák garantált minőség, kézimunka kellék, zsákszőnyeg, zsemperek, valamint divatgombok óriási választékban

Rubinné üzletében
Sár- és hócipők nagy választékban

Tip. „Az Ujság” nyomdája, Salonta

Az önérzet

Az inas ellopja a gazdája óráját, aztán zálogba csapta.

— Mondja meg, — szól a gazdának, aki közben megszánta az eltévelyedett embert, hol van zálogban az aranyóráam, akkor visszavonom a feljelentést.

— Beccsánat, — szól az inas önérzetesen — ez zsarolás.

Prima jóminőségű férfi-szövetek legolcsóbban Freibergernél!

„MERCUR” cipőszalon

készít mindennemű női, férfi és gyermek cipőket, legújabb divat szerint.

Polgári és tiszti csizmák, vízhatlan vadász-cipők a legolcsóbb napi áron.

BAJÓ Reg. Ferdinand 25.